

Sammanfattning från hälso- och sjukvårdsnämnden 13 juni 2023

Här är en sammanfattning av de beslut som hälso- och sjukvårdsnämnden fattade vid sitt sammanträde den 13 juni 2023. Samtliga beslut finns att ta del av i protokollet.

Vill du fördjupa dig i ärendena finns handlingar och underlag till sammanträdet här: <https://meetingsplus.vll.se/committees/halso-och-sjukvardsnamnden/mote-2023-06-13>

På sidan publiceras också protokollet, några dagar efter sammanträdet.

Resultatuppföljning per maj 2023

Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamheter redovisar per maj 2023 en negativ budgetavvikelse på 373 miljoner kronor. Under perioden har intäkterna minskat med 3,7 procent jämfört med föregående år medan kostnaderna ökat med 9,0 procent.

Intäkterna samlat redovisar ett underskott mot budget för perioden på 20 miljoner kronor. I detta ingår vårdintäkter med en positiv avvikelse på 8 miljoner kronor medan patientintäkter och tandvårdsintäkter redovisar fortsatta underskott.

Kostnaderna redovisar underskott mot budget på 353 miljoner kronor. Störst avvikelse återfinns inom personalkostnader där negativ avvikelse mot budget uppgår till 238 miljoner kronor och med en kostnadsutveckling på 10,0 procent, en kostnadsökning som till viss del kan förklaras av lönetillägg och högre sociala avgifter 2023.

Både kostnader och intäkter påverkas av bemanningsproblematiken. Dyra lösningar har fortsatt varit nödvändiga såsom övertid och hyrpersonal. Förändrad produktion till följd av reducerade vårdplatser och färre genomförda besök har resulterat i minskade patient- och vårdintäkter i vissa verksamheter.

Handlingsplan Säkrad barnmorskebemanning

Nämnden fick muntlig information under sammanträdet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att informationen är delgiven.

Upphandling av förlossningsverksamheten Lycksele sjukhus - fastställande av underlag

Tidigare i år beslutade hälso- och sjukvårdsnämnden om att upphandla ett konsultbolag med totalansvar för bemanning av såväl läkar- som barnmorskekompetens som komplement till nuvarande personalstab på förlossningen i Lycksele. Uppdraget är att succesivt växla över till bemanning i egen regi. Mot bakgrund av detta har man gått ut med en remiss och undersökt om det finns leverantörer på marknaden som är intresserade av att lösa regionens behov utifrån förutsättningarna.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har tagit del av upphandlingsunderlaget och beslutat att underlaget fastställs utifrån detta. Sekretess råder.

Upphandling av behandling för tandvårdsfobi

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att upphandling av behandling för svår tandfobi ska genomföras och har fastställt upphandlingsunderlaget. Sekretess råder.

Region Västerbotten har ingen behandling av svår tandvårdsfobi i egen regi. För att rehabilitera de här patienterna köper regionen tjänsten av Dentalinstitutet AB. Avtalet med Dentalinstitutet AB löper ut 2023-12-31.

Upphandling av patientövervakningssystem

Region Västerbotten har ett länsövergripande system för patientövervakning som består av hårdvara som sängplatsmonitorer, mobila enheter och centralövervakning samt omkringliggande nödvändig IT infrastruktur.

Systemet har nu nått den livslängd man kan förvänta sig då flera viktiga komponenter har slutat att tillverkas och inom något år kommer även supporten för systemet att avslutas.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionstyrelsen beslutar om att investera i patientövervakningssystem till ett värde av 100 miljoner kronor för perioden 2025 till 2027.

Regionvårdsrapport 2022

Hälso- och sjukvårdsnämnden har tagit del av regionvårdsrapporten för 2022.

Regionvårdsrapport 2022 riktar sig till tjänstemän och politiker och, i mån av intresse, även till invånarna i hela norra Sverige. Ambitionen är att rapporten ska ge en bra bild av dagens regionvård men också en inblick i det arbete som görs för att ständigt utveckla och förbättra vården på Norrlands universitetssjukhus.

I rapporten presenteras dels en övergripande sammanställning av de största regionvårdsspecialiteterna, dels några axplock av den oerhört viktiga forskning som pågår inom regionens goda samarbete med Umeå universitet.

Rapporten skildrar det som är unikt i vårt uppdrag som varandes norra regionens universitetssjukhus med klinisk forskning och högspecialiserad vård och med fokus på aktiviteter som varit under 2022.

Minskning av vårdplatser och inrättade mobilt specialistpsykiatriskt team vid psykiatriska kliniken i Skellefteå

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att slutenvårdsavdelning 2 vid psykiatrisk klinik i Skellefteå minskar sina ordinarie vårdplatser från 16 till 10.

Vidare att göra en omfördelning inom befintlig budget för att inrätta ett mobilt specialistpsykiatriskt team.

Bakgrunden är att psykiatriska kliniken i Skellefteå under flera år har haft tillfälligt reducerat vårdplatsantal på grund av sjuksköterskevakanser. Stängda vårdplatser leder till ökat tryck på slutenvården. Dessutom lockar öppenvården medarbetare i högre grad än slutenvården och det finns rekryteringsutmaningar.

Genom att omfördela resurser inom befintlig budget och skapa ett mobilt specialistpsykiatriskt omvårdnadsteam (SPOT) i enlighet med Sveriges kommuner och regioners nära vård-koncept samt i linje med kommande krav inom Samsjuklighetsutredningen, kan verksamheten öka tillgången till specialistpsykiatrisk vård och samtidigt avlasta slutenvårdsavdelningarna.

När budgetomfördelning görs kan man minska personalkostnad med en administrativ tjänst.

Ordinarie vårdplatsantal minskas för avdelning 2 från 16 platser till 10 platser, vilket är den nivå som kunnat hållas öppet de senaste åren. Tillgången till psykiatrisk vård för medborgarna blir inte lägre, sett till dagens och de senaste åren. Omfördelningen inom den befintliga budgeten frigör medel för att möjliggöra en utvidgning av servicen och tillgängligheten till psykiatrisk vård för Västerbottens medborgare, genom ett mobilt team som förflyttar vården närmare hemmen. SPOT finns på en rad orter i Sverige, bland annat inom Region Västernorrland, och har haft gott utfall.

Initiativärende om att utöka sjukstugornas utrustning för barnavård

Håkan Andersson (C) har anmält in ett initiativärende till nämnden där han vill att sjukstugorna i södra Lappland samt hälsocentralen i Norsjö utrustas för att kunna ta bilirubintest (där man kan undersöka sjukdom i lever eller problem med gallan) samt hörseltest på barn. Detta för att familjer inte ska behöva åka till kusten för att göra detta.

Av svaret på ärendet framgår det i dagsläget saknas rätt kompetens ute på sjukstugorna för att utföra dessa undersökningar. Gällande provtagningen för bilirubintestet så finns det risk för att provet koagulerar under transport och är då ej användbart. Utifrån dessa faktorer gör medicinskt ansvariga på sjukstugorna bedömningen att förslaget i nuläget inte är aktuellt utifrån medicinsk kvalitet och säkerhet. Det kan också tilläggas att förslaget skulle innebära en översyn av sjukstugornas tilläggsuppdrag och resurser.

Det skulle dock kunna vara en idé att tillsammans med berörd verksamhet se över möjlighet att samla kompetens och utrustning för dessa undersökningar på Lycksele lasarett.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att avslå initiativärendet.

Granskning av budgetprocessen

Regionens revisorer har granskat budgetprocessen 2022 och där man bedömer att det finns brister i hälso- och sjukvårdsnämndens beredning av fullmäktiges budget för åren 2022 och 2023.

Revisorerna anser att hälso- och sjukvårdsnämnden inte tagit tillräcklig hänsyn i budgetarbetet till tidigare års underskott och kostnadsutveckling. De beskriver att verksamheternas låga delaktighet i budgetprocessen resulterar i att budget inte fungerar som styrverktyg och att bristerna försvårar uppföljning och kontroll av budgeten.

Revisorerna konstaterar att vårdens verksamhetschefer har en besvärlig situation med svag indexuppräknad budget och samtidigt ett uppdrag genomföra besparingsåtgärder. Samtidigt sätter lagstiftning gränser för verksamhetschefernas handlingsutrymme.

I delårsrapporten per augusti 2022 bedömde nämnden ett underskott för år 2022 och skrev till fullmäktige om att nämnden inte skulle klara sin budget utan förslag på åtgärder. Revisorernas slutsats är att om behovet är större än tillgänglig finansiering krävs ett system för att göra prioriteringar vilket saknas i regionen.

Revisorerna lämnar ett antal rekommendationer till hälso- och sjukvårdsnämnden som kommenterar dessa i sitt yttrande över granskningsrapporten.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att fastställa yttrandet enligt upprättat förslag.

Förstudie om gemensam systemledning i Dorotea

Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att ge hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att genomföra en förstudie kring en gemensam systemledning mellan Region Västerbotten och Dorotea kommun. Dessutom att återkomma med en handlingsplan med vilka åtgärder som behöver vidtas senast till nämndens sammanträde i december.

Syftet med förstudien är att säkra en god, nära och tillgänglig hälso-sjukvård och omsorg för innevånarna i Dorotea. Målet är att skapa bättre förutsättningar för samordning och samnyttjande av resurser på alla nivåer och minska risker för olikheter i medarbetarnas förutsättningar.

Motion om att erbjuda Sveriges bästa förlossningsvård

Ewa-May Karlsson (C) föreslår i en motion till regionfullmäktige att Region Västerbotten bör inleda arbete för att nå Sveriges bästa förlossningsvård.

Av motionssvaret framgår att förlossningsvården inom Region Västerbotten inte står utan utmaningar. Liksom i hela landet finns en brist på barnmorskor som inte är alldeles lätt att lösa. Västerbottens län har både geografiska och demografiska utmaningar, med långa avstånd och i vissa delar av vårt län få människor i barnafödande ålder. Det sistnämnda innebär bland annat svårigheter att utbilda

fler barnmorskor än vad som görs på grund av höga krav i utbildningen att ha genomgått ett visst antal förlossningar i sina praktiska utbildningsdelar.

Centrum för obstetrik och gynekologi (CFOG) har under det senaste året vidtagit omfattande åtgärder för att säkra barnmorskebemanningen. En handlingsplan har tagits fram och beslutats i hälso- och sjukvårdsnämnden. Här beskrivs ett stort antal planerade åtgärder med syfte att säkra barnmorskebemanningen. Exempel på dessa är att organisera så kallad barnmorskeledd förlossning och en del nya arbetssätt vid förlossning, till exempel möjlighet att föda i vatten i Lycksele.

Det pågår en översyn av organisation kopplat till barnmorskebrist och förlossning och där man utreder möjligheter att organisera mödravård och förlossning under samma organisatoriska enhet. Detta för att bland annat kunna erbjuda rotationstjänster där barnmorskor kan dela sin tjänstgöring mellan mödravård och förlossning på ett effektivare och enklare sätt.

Förlossningen i Lycksele hålls just nu stängd på grund av barnmorske- och läkarbrist. Hälso- och sjukvårdsnämnden har beslutat att upphandla extern aktör för att bedriva förlossningsvård, samtidigt som andra åtgärder som beskrivs ovan, ges möjlighet att utvecklas och startas upp. Regionens ambition och som man aktivt jobbar med att uppnå är, att fortsätta att kunna bedriva en patientsäker och i övrigt god förlossningsverksamhet vid länets tre akutsjukhus.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Motion om en platsförlagd sjuksköterskeutbildning i Skellefteå

Viktoria Sundin (M) och Andreas Löwenhök (M) föreslår i en motion till regionfullmäktige att ge i regionstyrelsen i uppdrag att i samarbete med Skellefteå kommun, verka för att återetablera en platsförlagd sjuksköterskeutbildning i kommunen. Dessutom att parterna för dialog med Umeå universitet eller annan utbildningsanordnare kring en platsförlagd sjuksköterskeutbildning i Skellefteå.

Av motionssvaret framgår att det idag inte finns någon platsförlagd utbildning till sjuksköterska i Skellefteå men att samverkan med Skellefteå kommun fortsätter i denna fråga. Dialog förs med Umeå universitet men ännu inte med annan utbildningssamordnare kring ärendet.

Det finns möjlighet idag att genomgå utbildningen på distans, vilket innebär att delar av utbildningen erbjuds nätbaserat. Praktiska utbildningsmoment, vilka utgör ca en tredjedel av utbildningen, kan dock av naturliga skäl inte genomföras på distans utan genomförs i Skellefteå och på andra orter i Västerbotten.

Regionens önskan är en campusförlagd utbildning i Skellefteå, vilket är det man för dialog med Umeå universitet om och som äger beslutet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Motion om möjlighet till samarbete med förlossningsvården i Mo i Rana

Maria Lundqvist-Brömster (L) med flera, föreslår i en motion till regionfullmäktige att Region Västerbotten ska arbeta för att ingå avtal med sjukhuset i Mo i Rana, Norge, så att boende inom Storumans kommun ska kunna välja att föda i Norge.

Av motionssvaret framgår både förlossningen och sjukhuset i Mo i Rana kan vara ett närmare alternativ vid akuta tillstånd, på samma sätt som Narvik är för Riksgränsen-området och Kemi i Finland för Haparandabor. Det finns sedan tidigare kontakt etablerad med Mo i Rana avseende förlossningar. Det finns dock inget behov av att upprätta ett tvåpartsavtal då det redan idag finns ett generellt sjukvårdsavtal mellan alla nordiska länder där akutsjukvård (till vilket förlossningsvård räknas) är fri inom Norden.

Ambulans från Storuman-/Tärnabyområdet åker redan idag till Mo i Rana om det bedöms att akuta tillstånd kan behandlas snabbare där.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Motion om mobila team

Ewa-May Karlsson, Håkan Andersson och Lars Bäckström (C), föreslår i en motion till regionfullmäktige att:

- Ge i uppdrag till hälso- och sjukvårdsnämnden att ta fram ett inriktningsförslag för att säkerställa PrimÄrs verksamhet (primärvårdens äldreersursteam).
- Ge i uppdrag till hälso- och sjukvårdsnämnden att ge långsiktiga uppdrag och budget för samtliga mobila team, med syfte att undvika onödiga sjukhusbesök/inläggningar.

Av motionssvaret framgår att mobila team som en vårdform utreds just nu. Ofta är syftet med teamen att undvika onödiga inläggningar till sjukhus, men också att arbeta närmare patienten.

Det ska tas fram uppdrag för gemensamma mobila team med kommunerna i den forskning som görs i kopplat till samverkansgruppen. Det är sannolikt en vårdform som kommer att öka i och med omställningen till nära vård och vi behöver bland annat fastställa hur besöken bokas i journalsystem, vilken patientavgift som ska gälla och hur finansiering av de resurser som krävs kan ställas till förfogande.

Det behöver också klargöras vilket uppdrag de mobila team som ägs av regionen ska ha i förhållande till den kommunala primärvården.

Arbete pågår alltså redan för att fastställa ansvar, uppdrag och finansiering för de mobila teamen syftande till att uppnå det som motionären föreslår.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar att motionen anses besvarad.

Övriga beslut som fattades under sammanträdet och som kan tas del av i protokollet

12. Svar på fullmäktigeberedningarnas rapporter 2022

15. Tillsynsplan för intern kontroll 2023

18. Revidering av hälso- och sjukvårdsnämndens delegationsordning

19. Uppdragsbeskrivning - Beredning för primärvård och tandvård